

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3878

Vragen van het lid **Groothuizen** (D66) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de uitzetting van de heer Isbatov* (ingezonden 29 juli 2019).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 4 september 2019). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 3626.

Vraag 1 t/m 5

Bent u bekend met de uitzetting van de heer Isbatov en zijn gezin naar Azerbeidzjan op 9 juli jl?

Bent u op de hoogte van het feit dat hij na zijn terugkomst in Azerbeidzjan is opgepakt en in de gevangenis is gezet?

Op grond van welke beschuldiging wordt de heer Isbatov vastgehouden? In hoeverre houdt dit verband met zijn acties tegen het regime in Azerbeidzjan? Hoe beoordeelt u dit?

Klopt het, dat de broer van de heer Isbatov ook een asielerzoek in Nederland heeft ingediend en dat de arrestatie van de heer Isbatov in Azerbeidzjan verband houdt met de politieke activiteiten van die broer?

Onderneemt Nederland op dit moment diplomatieke stappen om opheldering te krijgen in deze zaak? Zo nee, bent u dat alsnog van plan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1 t/m 5

Zoals uw Kamer bekend, kan ik in verband met de privacy van de betrokken persoon geen uitspraken doen over individuele zaken.

Vraag 6

Herinnert u zich uw antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Groothuizen en Voordewind ingezonden op 8 januari en 8 maart jl?¹

Antwoord 6

Ja.

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nrs. 1268 en 1974

Vraag 7 t/m 10

Wat vindt u ervan dat er in korte tijd meerdere asielzoekers zijn uitgezet die politiek asiel hadden aangevraagd, en vervolgens na hun aankomst in het herkomstland zijn gearresteerd? Deelt u de mening dat deze zaken zorgelijk zijn? Welke lering trekt u uit deze zaken? Welke oplossingen en verbeteringen ziet u?

Bent u van mening dat de beoordelingen of iemand recht heeft op asiel op grond van politieke motieven op dit moment naar wens verlopen? Zo ja, waarom? Zo nee, welke verbeteringen ziet u en wat gaat u daarmee doen? Welke informatie gebruikt de IND om een asielverzoek op grond van politieke redenen te beoordelen? In hoeverre is de beoordeling die de IND gebruikt voor politieke vluchtelingen uit Azerbeidzjan in het algemeen in lijn met de beoordeling van andere EU-lidstaten voor vergelijkbare zaken? In hoeverre is het volgens u mogelijk om politieke motieven, als potentieel gegronde asiel reden, goed te kunnen beoordelen? Welke verbeteringen ziet u? Hoe worden politieke asielmotieven in andere EU-lidstaten beoordeeld en welke lering kan Nederland daar uit trekken?

Antwoord 7 t/m 10

In algemene zin kan ik u melden dat het kan voorkomen dat een uitgeprocedeerde asielzoeker na terugkeer naar zijn land van herkomst wordt gearresteerd. Daarmee is echter nog niet zonder meer gezegd dat er een causaal verband bestaat tussen hetgeen ten grondslag ligt aan de asielaanvraag en de arrestatie. Er zijn meerdere oorzaken mogelijk voor een arrestatie.

Ik ben voorts van mening dat Nederland een zorgvuldige en kwalitatief hoogwaardige asielprocedure kent. Dit geldt voor de beoordeling van asielaanvragen ongeacht het achterliggende asielmotief, of dit nu een politieke, religieuze, een etnische of andere achtergrond heeft. De IND beoordeelt daarbij iedere asielaanvraag binnen de kaders van de internationale verdragen en het EU recht.

De aanvragen worden beoordeeld op individuele mérites van de betreffende zaak en de IND toetst daarbij de geloofwaardigheid en de zwaarwegendheid van het relaas van de vreemdeling met gebruik van de beschikbare informatie van het betreffende land van herkomst. Afhankelijk van het betreffend land van herkomst maakt de IND gebruik van de ambtsberichten van het Ministerie van Buitenlandse zaken en van betrouwbare en objectieve informatie uit diverse andere openbare bronnen. Hierbij is het goed om op te merken dat de IND een afdeling heeft met op een land gespecialiseerde medewerkers die door de hoor- en beslismedewerkers benaderd kunnen worden voor actuele en betrouwbare informatie uit diverse betrouwbare bronnen. Op basis van deze informatie is de IND in staat zorgvuldig te beslissen in individuele asielzaken.

Daarnaast is er bij de IND ook continu aandacht voor de kwaliteit van de asielbesluitvorming in de vorm van opleidingen, begeleiding en, daar waar dit nodig wordt geacht, collegiale toetsing tussen beslismedewerkers onderling. Er vinden bij voortdurend kwaliteitsmetingen plaats, waarbij onder meer gekeken wordt naar de kwaliteit van de gehoren en de besluitvorming. Nadat een aanvraag is afgewezen wordt bovendien nog door de juristen van de IND bezien of de aanvraag terecht is afgewezen en of de besluitvorming voldoende zorgvuldig heeft plaatsgevonden. Indien de besluitvorming te kort schiet, wordt dit ook door de juristen teruggekoppeld aan degene die het besluit heeft genomen. Binnen de IND is dan ook bij voortdurend oog voor kwaliteit. Ik zie op dit moment dan ook geen aanleiding om concrete verbeteringen voor te stellen.

Ten slotte, als belangrijk onderdeel van een zorgvuldige asielprocedure, heeft de vreemdeling het recht om tegen een afgewezen asielverzoek in beroep te gaan.

Vraag 11

Hoeveel asielverzoeken op grond van politieke motieven zijn er de afgelopen jaren ingediend in Nederland? Hoeveel hiervan zijn gegrond verklaard? Hoe verhouden deze cijfers zich tot andere (vergelijkbare) EU-lidstaten?

Antwoord 11

Hierover zijn geen cijfers beschikbaar. Er vindt geen gestructureerde registratie van de asielmotieven plaats in het INDIGO systeem van de IND.

Vraag 12 en 13

Bent u van mening dat de arrestatie van de asielzoeker uit Azerbeidzjan niets te maken heeft met het afgewezen asielverzoek? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? Kunt u in uw antwoord toelichten hoe u de relatie ziet tussen een politiek gemotiveerd asielverzoek en een verdenking van een misdrijf dat mogelijke politiek van aard is?

Bent u bereid onderzoek te laten doen naar deze uitzetting? Zo nee waarom niet?

Antwoord 12 en 13

Zoals hiervoor aangegeven kan ik niet ingaan op de individuele zaak en de door de betrokken persoon aangevoerde asielmotieven.

In algemene zin kan ik zeggen dat het in het verleden een enkele keer eerder is gebeurd dat kort na terugkeer er berichten waren dat een afgewezen asielzoeker werd vastgezet of (anderszins) behandeld werd in strijd met de mensenrechten. Een relatief kortdurende detentie aan de grens om de identiteit en achtergrond van een persoon vast te stellen zonder dat sprake van onmenselijke behandeling reken ik niet tot zo een gebeurtenis.

Het is daarbij niet altijd mogelijk geweest de juistheid van die berichten vast te stellen. Daarnaast is het ook niet altijd mogelijk gebleken de causaliteit vast te stellen van hetgeen naar voren is gebracht in de doorlopen asielprocedure en de gebeurtenissen na terugkeer. Het is immers mogelijk dat bij terugkeer een persoon wordt vastgezet om andere redenen dan de redenen die de persoon naar voren heeft gebracht in de asielprocedure.

Vraag 14

Kunt u al deze vragen individueel beantwoorden?

Antwoord 14

Aangezien een aantal vragen in elkaars verlengde lagen en dit de beantwoording ten goede kwam is er voor gekozen deze gezamenlijk te beantwoorden.